

ΜΕ ΑΠΟΨΗ

Τετάρτη, 25 Αυγούστου 2010 - 07:11

Ανταγωνιστικότητα: Οι κακές μας επιδόσεις και η κακή μας σχέση με αυτήν

Της Λιάνας Γούτα

Το μεγάλο δομικό πρόβλημα της χώρας μας που σχετίζεται με τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα μας, αυτούς τους τελευταίους μήνες το βλέπουμε και το νιώθουμε όλοι με πολύ οδυνηρό τρόπο. Ακόμα και όταν πριν λίγα χρόνια, ακούγαμε για θετικά οικονομικά νούμερα και ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, μια προσεκτική ανάγνωση των στοιχείων, έκανε τους πιο υποψιασμένους να διαπιστώνουν ότι μια ανάπτυξη που δεν προέρχεται από υψηλή ανταγωνιστικότητα μοιάζει με το να χτίζει κανείς πύργους στην άμμο.

Και τα νούμερα της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας, χτυπούσαν εδώ και χρόνια το καμπανάκι. Στο δείκτη ανταγωνιστικότητας που καταγράφει κάθε χρόνο το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (World Economic Forum - WEF), για 133 χώρες, η Ελλάδα όχι μόνο καταλαμβάνει χαμηλές θέσεις, αλλά και χρόνο με το χρόνο, αντί να παίρνει τα μηνύματα και να κάνει διορθωτικές ενέργειες για τη χρόνια αυτή πληγή, αντιθέτως, καταρακικά όλο και περισσότερο, έχοντας χάσει μέσα σε 3 χρόνια 6 ολόκληρες θέσεις. Το 2007 βρισκόταν στην 65η θέση, το 2008 στην 67η και το 2009 υποχώρησε ακόμα παραπάνω στην 71η θέση, με αποτέλεσμα να βρεθούμε πίσω από χώρες όπως η Μποτσουάνα, ο Μαυρίκιος και η Κόστα Ρίκα.

Η μελέτη πέρα από την αριθμητική κατάταξη επιχειρεί και την ανάλυση των αιτιών κάθε επίδοσης. Έτσι, ο μεγαλύτερος ένοχος για την κακή επίδοση της χώρας μας αναδεικνύεται ο αναποτελεσματικός δημόσιος τομέας σε ποσοστό 25,3%, και ακολουθούν κατά 14,2% η ασφυκτική εργατική νομοθεσία, κατά 14% η διαφθορά, 12% η φορολογική νομοθεσία, 8,7% η γενικότερη ασάφεια στους κανονισμούς, 6,5% η πρόσβαση στην τραπεζική χρηματοδότηση και 5% το ύψος των φορολογικών συντελεστών.

Στις πρώτες θέσεις φέτος η Ελβετία που κέρδισε τον τίτλο, αφήνοντας στη δεύτερη θέση τις ΗΠΑ, η οποία δέχθηκε ισχυρό πλήγμα στον τραπεζικό της κλάδο, και ακολουθούν στην πρώτη δεκάδα η Σιγκαπούρη, η Σουηδία, η Δανία, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Ιαπωνία, ο Καναδάς, η Ολλανδία, ενώ αξίζει να σημειώσουμε ότι στην 34η θέση βρίσκουμε την Κύπρο, με άνοδο 6 θέσεων μέσα σε ένα χρόνο.

Ωστόσο, δεν είναι μόνο που ως χώρα αγνοούμε συστηματικά τέτοια... ψυχρά, τεχνοκρατικά ευρήματα, τα οποία είναι όχι μόνο καμπανάκια συναγερμού, αλλά αποτελούν και σημαντικά διαγνωστικά εργαλεία των αδυναμιών και των παθογενειών μας...

Δυστυχώς τόσα χρόνια στην Ε.Ε., από τα παλιότερα πλέον μέλη της, δε συντονιστήκαμε με το πνεύμα, τους στόχους, τις αγωνίες και τα οράματα της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Γιατί για την Ε.Ε. εδώ και 10 τουλάχιστον χρόνια ο κυρίαρχος στρατηγικός στόχος της ήταν η ανταγωνιστικότητα. Με αγωνία διαπίστωνε ότι στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον η οικονομία της έμενε πίσω σε σχέση με τους ανταγωνιστές της. Η περίφημη Στρατηγική της Λισσαβόνας, ένα στόχο είχε... να κάνει την Ευρώπη την πιο ανταγωνιστική οικονομία του κόσμου μέσα σε μια δεκαετία, μέχρι το 2010. Δυστυχώς ο στόχος δεν επετεύχθη. Και όχι μόνο δεν επετεύχθη, αλλά το 2010 βρήκε την Ευρωπαϊκή Ένωση να περνάει τη χειρότερη οικονομική κρίση της ιστορίας της. Παρ' όλα αυτά, η Ευρώπη δεν εγκαταλείπει το στόχο. Αντιθέτως, τον αναπροσαρμόζει, παίρνει τα διδάγματα, βάζει νέους στόχους ανάπτυξης για την επόμενη δεκαετία, μέχρι το 2020. Ο νέος στόχος με τον τίτλο "Ευρώπη 2020", είναι για μια Ανάπτυξη Έξυπνη, Αειφόρο και Χωρίς Αποκλεισμούς! Μια Ανάπτυξη δηλαδή που θα βασισθεί στην ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία, τις νέες τεχνολογίες, στην προστασία των φυσικών πόρων και την αλλαγή του ενεργειακού μας μοντέλου, με κοινωνική ευαισθησία και συμπερίληψη.

Μέσα σε μια Ευρώπη που ιεραρχεί την ανταγωνιστικότητά της ως κυρίαρχη αναπτυξιακή στρατηγική, εμείς ως χώρα, αγνοήσαμε συστηματικά αυτές τις προτεραιότητες, αδρανώντας και τελικά πέφτοντας χρόνο με το χρόνο από μια κακή σε μια ακόμα χειρότερη θέση.

Πέρα όμως από το να ρίχνουμε το βάρος σε αυτούς που αποφασίζουν για μας, με τους πολιτικούς να είναι πρώτοι στο στόχαστρο, αφού, πρώτον, είναι αυτοί που αποφασίζουν και δεύτερον είναι αυτοί οι οποίοι πρέπει να μας ενημερώνουν, να μας πληροφορήσουν και να μας συντονίσουν με όσα συμβαίνουν στον κόσμο, πέρα λοιπόν από όλα αυτά, πρέπει να αναζητήσουμε και τις δικές μας... "ευθύνες", ο καθένας μας χωριστά. Πόσο ανταγωνιστικοί είμαστε ή καλύτερα πόσο ανταγωνιστικοί θέλουμε να είμαστε; Γιατί υπάρχουν ορισμένα δικά μας στοιχεία τα οποία πρέπει να καταγράψουμε ως κοινωνία, να τα διαγνώσουμε και να τα αλλάξουμε!

Πρώτο και καλύτερο η σχέση μας με την Αριστεία, η διάθεσή μας να συγκριθούμε όχι μόνο με τον εαυτό μας αλλά με τους καλύτερους και τους πρωτοπόρους. Επί χρόνια μας κυριάρχησε η νοοτροπία του όλοι ίδιοι είμαστε, και όχι η νοοτροπία να ψάξουμε να βρούμε, να αναδείξουμε και να επιβραβεύσουμε τον καλύτερο.

Δεύτερον, η απροθυμία μας να αξιολογηθούμε και να συγκριθούμε με όρους μετρήσιμους και όχι συναισθηματικούς.

Τρίτον, να συγκριθούμε και να μετρηθούμε όχι μόνο σε σχέση με τον στενό περίγυρό μας, αλλά με το παγκόσμιο περιβάλλον.

Και για το τέλος, το σημαντικότερο... Η Παιδεία. Χρειάζεται να κατανοήσουμε ότι η ανταγωνιστικότητα, η καινοτομία, η πρωτοπορία είναι εκτός των άλλων και θέμα κουλτούρας, μόρφωσης, νοοτροπίας που εμφυτεύεται από τα χρόνια της εκπαίδευσης. Και ίσως στην παιδεία να πρέπει να αναζητήσουμε τον πιο αδύναμο κρίκο, αυτόν εξαιτίας του οποίου "σπάει η αλυσίδα", αυτόν στο οποίο "πονάμε" περισσότερο και εξαιτίας του οποίου μένουμε πίσω στην ανταγωνιστικότητα. Χρειάζεται να ξεκολλήσουμε από τους μύθους μας που μας άφηναν τόσα χρόνια στο λήθαργο του «εκλεκτού λαού», με την ιστορία, την αρχαιότητα, την φιλοσοφία, τον πολιτισμό, την παράδοση, του λαού που δε χρειάζεται να κάνει και πολλά σήμερα. Όπως να ξεκολλήσουμε και από τη νεοελληνική "μαγκιά" με την οποία θεωρούμε ότι μπορούμε να τα καταφέρνουμε όλα, την τελευταία στιγμή, χωρίς πολύ κόπο, προσπάθεια, οργάνωση και σύστημα. Η κρίση την οποία βιώνουμε σήμερα μεταξύ των άλλων, θα μας ταρακουνήσει και θα μας βγάλει από την επίπλαστη ευδαιμονία στην οποία είχαμε περιέλθει επί δεκαετίες τώρα, στη χώρα του ήλιου, του φραπέ, της ταβέρνας και της καλοπέρασης. Θαυμάσια όλα αυτά, αλλά χρειάζεται να σφιξουμε το ζωνάρι και να νιώσουμε ότι πλέον τίποτα δε μας χαρίζεται κι ότι πρέπει όλα να τα κερδίσουμε μόνοι μας, με την αξία μας!

* Η κα Λιάνα Γούτα είναι Χημικός Μηχανικός εργαζόμενη στην πετρελαιοκή βιομηχανία, Επικεφαλής Παραρτήματος Θεσσαλονίκης Ινστιτούτου Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής

